

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lipca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku I. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bydgoszczy

o składki,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 lipca 2016 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 30 marca 2015 r., sygn. akt III AUa 1864/14,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawców na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 4.050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 marca 2015 r., III AUa 1864/14, Sąd Apelacyjny w Gdańsku, oddalił apelację wnioskodawców I. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Bydgoszcz o składki. Zaskarżonym wyrokiem Sądu pierwszej instancji oddalono odwołanie wnioskodawców od decyzji organu rentowego z dnia 4 kwietnia 2013 r. ustalającej ich zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, oraz

Fundusz P. i Fundusz G. za okresy wskazane w decyzji, w kwocie łącznej - 765.178,38 zł.

W uzasadnieniu wyroku, Sąd drugiej instancji wskazał, że zaległości z tytułu składek, objęte zaskarżoną decyzją organu rentowego, nie uległy przedawnieniu. Bieg dziesięcioletni terminu przedawnienia należności z tytułu nieopłaconych składek, stosownie do art. 24 ust. 5 lit. f ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963), uległ zawieszeniu na czas postępowania sądowego toczącego się na skutek odwołania H. B. i M. P. od decyzji organu rentowego z dnia 7 września 2009 r., zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 października 2011 r.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku, zaskarżając go w całości, pełnomocnik wnioskodawców, zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 33 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2004 r., i nie uznanie przez Sąd przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lutego 2003 r. do maja 2004 r., art. 24 ust. 5 lit f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U z 2011 r. Nr. 138, poz. 808), który wszedł w życie od dnia 20 lipca 2011 r. w związku z art. 5 ust. 1 i 2 cytowanej ustawy, wskutek jego błędnej wykładni polegającej na przyjęciu, że w okresie od dnia 7 września 2009 r. do dnia 26 października 2011 r. podlegał zawieszeniu dziesięcioletni termin przedawnienia należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, art. 860 w związku z art. 864 k.c. wskutek ich niezastosowania i nieuchylenia przez Sąd drugiej zaskarżonego orzeczenia Sądu Okręgowego. Pełnomocnik wskazał także na naruszenie przepisów postępowania – art. 378 k.p.c. w związku z art. 379 ust. 2 k.p.c. oraz w związku z 64 § 11¹ ponieważ Sąd Apelacyjny nie wziął pod uwagę z urzędu nieważności postępowania, wynikającej z tego, że spółka cywilna jako jednostka organizacyjna nie ma zdolności sądowej, a Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie przyznał tę zdolność spółce cywilnej I. sc i w B. , w stosunku do której wydana została decyzja wymiarowa przez organ rentowy i,

w stosunku do której toczyło się postępowanie sądowe. Pełnomocnik wnioskodawców wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości jak i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano że w sprawie zachodzi nieważność postępowania (art. 379 ust. 2 k.p.c.) - brak zdolności sądowej i procesowej po stronie odwołującego się -spółka cywilna I. nie posiada ani zdolności sądowej ani procesowej, taką zdolność posiadają wyłącznie wspólnicy tej spółki. Z uwagi na to, że jako strona w niniejszym postępowaniu była spółka cywilna, zdaniem pełnomocnika postępowanie to dotknięte jest nieważnością. Ponadto w ocenie pełnomocnika wnioskodawców w sprawie istnieje potrzeba wykładni „art. 25 ust. 5 f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych”, (w rzeczywistości pełnomocnikowi chodzi o wskazywany w podstawach skargi kasacyjnej art. art. 24 ust. 5 lit f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) w związku z art. 5 ust. 1 i 2 ustawy.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie skargi i zasądzenie od wnioskodawcy kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Oceniając w pierwszej kolejności podniesiony w skardze kasacyjnej zarzut nieważności postępowania, trzeba uznać go za niezrozumiały. Wypada zauważyć, że wydana przez organ rentowy decyzja, od której następnie skarżący wnieśli odwołanie adresowana były imiennie do wspólników spółki cywilnej I.. W

postępowaniu przez sądami obu instancji w charakterze wnioskodawców występowali wspólnicy spółki cywilnej, zarówno przez pełnomocnika - radcę prawnego J. G. (pełnomocnictwo z dnia 23 września 2009 r. udzielone przez obu wspólników, k. 12 akt), jak i osobiście, gdyż apelacja podpisana została przez obu wnioskodawców. W tej sytuacji nie ma zatem podstaw do uznania, że organ rentowy, Sąd Okręgowy oraz Sąd Apelacyjny traktowali jako stronę postępowania spółkę cywilną. W toku całego postępowania stroną byli wspólnicy spółki cywilnej I., nie zaś sama spółka. Należy zauważyć, że także pełnomocnictwo procesowe z dnia 15 lipca 2015 r., do wniesienia skargi kasacyjnej i reprezentowania przed Sądem Najwyższym (udzielone radcy prawnemu J. G.), zostało udzielone przez obu wspólników spółki (k. 108 akt).

Przechodząc do wskazanych w skardze kasacyjnej pozostałych przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania wstępnie trzeba przypomnieć, że w sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN, 2002, nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPiUS – wkładka z 2003 r., nr 13, poz. 5). Wskazywana w uzasadnieniu skargi kasacyjnej potrzeba wykładni art. 25 ust. 5 f w związku z art. 5 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych mająca na celu „ukształtowanie prawidłowej linii orzeczniczej i uniknięcia rozbieżności w orzecznictwie”, w istocie sprowadza się do odmiennej niż uczynił to Sąd Apelacyjny, oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego sprawy, zmierzając do odmiennego rozstrzygnięcia. W skardze kasacyjnej nie wskazano na różnice w wykładni powyższych przepisów, ani nie

wskazano żadnych rozbieżności w orzecznictwie, w tym zakresie, a zastosowana przez Sąd Apelacyjny wykładnia art. 24 ust. 5 lit f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie budzi wątpliwości Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 29 maja 2013 r. I UK 613/12, (OSNP 2014 nr 3, poz. 44), wskazano, że stosownie do art. 24 ust. 5f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w przypadku wydania przez organ rentowy decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna. Wynika z niego, że bieg terminu przedawnienia należności składowych ulega zawieszeniu na czas postępowania. Przepis ten wszedł w życie (został dodany) na mocy art. 1 pkt 1 lit. b) ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw, zmieniającej ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych z dniem 20 lipca 2011 r. Według art. 5 ust. 1 i 2 ustawy zmieniającej, art. 24 ust. 5f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stosuje się do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, nieopłaconych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, jeżeli nie upłynął jeszcze termin ich dochodzenia; w takich przypadkach okoliczności uzasadniające zawieszenie biegu terminu przedawnienia, określone w art. 24 ust. 5f w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, uwzględnia się również wtedy, gdy okoliczności te wystąpiły przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 w związku z § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.), mając przy tym na uwadze pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 1993 r., II UZP 5/93 (OSNCP 1993 nr 11, poz. 194) oraz w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2009 r., I UZP 1/09 (OSNP 2011 nr 5-6, poz. 86), że w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych dotyczącej przeniesienia na członków zarządu spółki

zobowiązań spółki za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz P. i Fundusz G. wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym powinno być ustalone na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, a nie w oparciu o § 11 ust. 2 tego rozporządzenia.